

P6_TA(2009)0278

Bygningers energimæssige ydeevne (omarbejdning) *I**

Europa-Parlamentets lovgivningsmæssige beslutning af 23. april 2009 om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om bygningers energimæssige ydeevne (omarbejdning) (KOM(2008)0780 - C6-0413/2008 - 2008/0223(COD))

(Fælles beslutningsprocedure - omarbejdning)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådet (KOM(2008)0780),
 - der henviser til EF-traktatens artikel 251, stk. 2, og artikel 175, stk. 1, på grundlag af hvilke Kommissionen har forelagt forslaget (C6-0413/2008),
 - der henviser til den interinstitutionelle aftale af 28. november 2001 om en mere systematisk omarbejdning af retsakter¹,
 - der henviser til Retsudvalgets skrivelse af 3. februar 2009 til Udvalget om Industri, Forskning og Energi i overensstemmelse med forretningsordenens artikel 80a, stk. 3,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 80a og 51,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget om Industri, Forskning og Energi og udtalelse fra Retsudvalget (A6-0254/2009),
- A. der henviser til, at dette forslag ifølge den rådgivende gruppe bestående af de juridiske tjenester i Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen ikke indebærer andre indholdsmæssige ændringer end dem, der er angivet som sådanne i selve forslaget, og at det, hvad angår de uændrede bestemmelser i de tidligere retsakter sammen med de nævnte ændringer, udelukkende består i en kodifikation af de eksisterende retsakter uden indholdsmæssige ændringer,
1. godkender Kommissionens forslag som tilpasset efter henstillingerne fra den rådgivende gruppe bestående af de juridiske tjenester i Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen og som ændret i det nedenstående;
 2. anmoder om fornyet forelæggelse, hvis Kommissionen agter at ændre dette forslag i væsentlig grad eller erstatte det med en anden tekst;
 3. pålægger sin formand at sende Parlamentets holdning til Rådet og Kommissionen.

¹ EFT C 77 af 28.3.2002, s. 1.

**Europa-Parlamentets holdning fastlagt ved førstebehandlingen den 23. april 2009 med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/.../EF om bygningers energimæssige ydeevne (omarbejdning)
(EØS-relevant tekst)**

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 175, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg¹,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget²,

efter proceduren i traktatens artikel 251³, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/91/EF af 16. december 2002 om bygningers energimæssige ydeevne⁴ er tidligere blevet ændret væsentligt⁵. Da der nu skal foretages flere substantielle ændringer, bør direktivet af klarhedshensyn omarbejdes.
- (2) De naturressourcer, som i henhold til traktatens artikel 174 skal udnyttes forsigtigt og rationelt, omfatter olieprodukter, naturgas og faste brændstoffer, som er vigtige energikilder, men også de vigtigste kilder til CO₂-udledning.
- (3) **Da bygninger står for 40 % af det samlede energiforbrug i EU er nedsættelse af energiforbruget og anvendelse af energi fra vedvarende kilder i bygningssektoren et vigtigt led i indsatsen for at nedsætte EU's energifafhængighed og udledningen af drivhusgasser. Sammen med øget anvendelse af energi fra vedvarende kilder vil foranstaltningerne med sigte på at reducere EU's energiforbrug gøre det muligt for EU at efterleve Kyotoprotokollen til De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC) og dennes langsigtede mål om at holde den globale temperaturstigning på 2 °C og dets tilsagn om inden 2020 at reducere de samlede udledninger af drivhusgasser med mindst 20 % i forhold til 1990, og med 30 %, hvis der indgås en international aftale.** Desuden er det vigtigt at nedsætte energiforbruget og øge anvendelsen af energi fra vedvarende kilder for at øge energiforsynings sikkerheden, fremme den teknologiske udvikling og skabe muligheder for beskæftigelse og regionaludvikling, navnlig i landområder.
- (4) Styring af energiefterspørgslen er et vigtigt redskab, hvormed Fællesskabet kan påvirke det globale energimarked og dermed forsynings sikkerheden på længere sigt.

¹ Udtalelse af 13. maj 2009 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

² Udtalelse af 21. april 2009 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

³ Europa-Parlamentets holdning af 23.4.2009.

⁴ EFT L 1 af 4.1.2003, s. 65.

⁵ Jf. bilag IV, del A.

- (5) I marts 2007 understregede Det Europæiske Råd, at det var nødvendigt at øge energieffektiviteten for at reducere Fællesskabets energiforbrug med 20 % i tiden frem til 2020, og opfordrede til en grundig og hurtig gennemførelse af hovedopgaverne i *Kommissionens meddelelse med titlen "Handlingsplan for energieffektivitet: udnyttelse af potentialet"*. I denne handlingsplan pegede Kommissionen på, at der var store omkostningseffektive energibesparelser at hente i bygningssektoren. Europa-Parlamentets har i en beslutning af 31. januar 2008 opfordret til, at bestemmelserne i direktiv 2002/91/EF styrkes, **og har adskillige gange, senest i sin beslutning af 3. februar 2009 om den anden strategiske energirededgørelse¹, opfordret til, at energieffektivitetsmålet på 20 % i 2020 gøres bindende. Desuden opstilles der i Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 406/2009/EF af 23. april 2009 om medlemsstaternes indsats for at reducere deres drivhusgasemissioner med henblik på at opfylde Fællesskabets forpligtelser til at reducere drivhusgasemissionerne frem til 2020² bindende nationale mål for CO₂ reduktion, for hvilke energieffektivitet i bygninger er afgørende, og i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder³ opfordres der til fremme af energieffektiviteten inden for rammerne af et bindende mål om, at vedvarende energi i 2020 skal stå for 20 % af EU's samlede energiforbrug.**
- (6) *Det Europæiske Råd i marts 2007 bekræftede Fællesskabets tilsagn om at udvikle energi fra vedvarende kilder i Fællesskabet ved at fastsætte et obligatorisk mål på 20 % energi fra vedvarende kilder i 2020. Direktiv 2009/28/EF fastlægger en fælles ramme for fremme af energi fra vedvarende kilder. Det understreger nødvendigheden af at inkorporere en faktor for energi fra vedvarende kilder i forbindelse med opfyldelsen af kravene til den minimale energimæssige ydeevne i direktiv 2002/91/EF med henblik på at fremskynde indførelsen af mindsteværdier for anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder i bygninger.*
- (7) Bolig- og tertiærsektoren, hvis energiforbrug i høj grad er forbundet med bygninger, står for cirka 40 % af det endelige energiforbrug i Fællesskabet, og sektoren er i vækst, hvilket nødvendigvis vil øge dens energiforbrug og dermed dens udledning af kuldioxid.
- (8) Der er brug for mere konkrete foranstaltninger med det formål at gennemføre de store urealiserede energisparemuligheder i bygninger og mindske de store forskelle mellem medlemsstaternes resultater på dette område.
- (9) Foranstaltninger til yderligere forbedring af bygningers energimæssige ydeevne bør tage hensyn til klima og lokale forhold samt *indeklimamiljø* og omkostningseffektivitet. Disse foranstaltninger bør ikke berøre andre krav til bygninger såsom tilgængelighed, sikkerhed og bygningens forudsatte anvendelse.
- (10) Bygningers energimæssige ydeevne bør beregnes ved hjælp af en *fælles* metode *med objektive variabler, som tager hensyn til regionale klimaforskelle*, og som foruden bygningens termiske egenskaber omfatter andre forhold, der spiller en stigende rolle, for eksempel *opvarmnings- køle- og ventilationssystemer, varmegenvinding, zonekontrol*, anvendelse af vedvarende energi, bygningsdele, der udnytter passiv opvarmning og køling, beskygning, indendørs luftkvalitet, *måling af* tilstrækkeligt dagslysindfald,

¹ Vedtagne tekster, P6_TA(2009)0038.

² EUT L 140 af 5.6.2009, s. 136.

³ EUT L 140 af 5.6.2009, s. 16.

isolerings- og belysningsystemer, overvågnings- og kontrolsystemer og bygningens udformning. Metoden for beregning af en bygningens energimæssige ydeevne bør tage hensyn til ydeevnen gennem et helt år, og ikke kun i opvarmningssæsonen. **Metoden bør tage hensyn til eksisterende europæiske standarder.**

- (11) Medlemsstaterne bør opstille mindstekrav til bygningers energimæssige ydeevne. Kravene bør sigte mod den omkostningsoptimale balance mellem investeringer og sparede energiomkostninger i hele bygningens levetid. Medlemsstaterne bør regelmæssigt kunne revidere deres mindstekrav til bygningers energimæssige ydeevne i lyset af den tekniske udvikling.
- (12) Dette direktiv gælder kun i det omfang, andet ikke følger af traktatens artikel 87 og 88. Begrebet incitament, som det benyttes i dette direktiv, bør derfor ikke fortolkes, som om det omfatter statsstøtte.
- (13) Kommissionen bør fastlægge en **fælles metode** til beregning af omkostningsoptimale mindstekrav til energimæssig ydeevne. **Denne metode bør stemme overens med den, der anvendes i Fællesskabets lovgivning om krav til ydeevnen for de produkter, komponenter og tekniske bygningsinstallationer, bygningen består af.** Medlemsstaterne bør benytte denne fælles metode til at **vedtage mindstekravene** til energimæssig ydeevne. Resultatet af denne **beregning** og de data, der er anvendt til at nå frem til disse resultater, bør jævnligt indberettes til Kommissionen. Disse indberetninger bør sætte Kommissionen i stand til at vurdere og aflægge rapport om medlemsstaternes fremskridt hen imod omkostningsoptimale mindstekrav til energimæssig ydeevne. Medlemsstaterne **bør anvende** denne **metode**, når de **reviderer og fastlægger** deres mindstekrav til energimæssig ydeevne.
- (14) Bygninger påvirker energiforbruget **på lang sigt væsentligt. På baggrund af den lange renoveringscyklus for eksisterende bygninger bør nye og eksisterende bygninger, der skal undergå en væsentlig renovering, derfor opfylde mindstekrav til energimæssig ydeevne, der er tilpasset stedets klima.** Da mulighederne i alternative energiforsyningssystemer generelt ikke udnyttes fuldt ud, bør alternative energiforsyningssystemer undersøges **for nye og eksisterende bygninger, uanset deres størrelse, efter princippet om først at sikre, at energibehovet til opvarmning og køling er nedbragt til et omkostningsoptimalt mindsteniveau.**
- (15) Større renoveringer af eksisterende bygninger giver uanset bygningernes størrelse anledning til at foretage omkostningseffektive indgreb for at forbedre den energimæssige ydeevne **for bygningerne som helhed. Fastsættelse af krav om omkostningseffektive foranstaltninger vil sikre, at der ikke skabes hindringer, der kan afholde nogen fra at foretage større renoveringer.**
- (16) **Undersøgelser viser, at bygningssektoren er ineffektiv, hvilket fører til, at de endelige omkostninger er betragteligt højere end de optimale omkostninger. Beregninger viser, at byggeomkostningerne vil kunne reduceres med op til 30-35 % ved at hindre spild under byggeriet og i forbindelse med mange byggevarer. Ineffektiviteten i bygningssektoren udgør en reel trussel mod dette direktivs sigte og formål, da de urimeligt høje omkostninger til bygning og renovering mindsker omkostningseffektiviteten og dermed sektorens energieffektivitet. For at sikre, at dette direktiv kommer til at fungere korrekt, bør Kommissionen evaluere, hvordan bygningssektoren fungerer, og forelægge Europa-Parlamentet og Rådet sine konklusioner og forslag. Medlemsstaterne bør stræbe efter at sikre gennemskuelig prissætning i forbindelse med byggeri og renovering og derudover træffe passende foranstaltninger til at fjerne hindringer for adgang til markedet og til relevante**

faciliteter for nye aktører, navnlig små og mellemstore virksomheder.

- (17) *Med sigte på øget energieffektivitet, for så vidt angår husholdningsapparater, opvarmning og køling, bør der udvikles og anvendes informationsteknologier, idet målet skal være "intelligente bygninger".*
- (18) Der er brug for en indsats for at øge antallet af bygninger, der ikke kun opfylder de nuværende mindstekrav til energimæssig ydeevne, men **mindst sikrer et omkostningsoptimalt niveau for energimæssig ydeevne**. Med dette formål bør medlemsstaterne udarbejde nationale planer for at øge antallet af **energie neutrale bygninger** og jævnligt indberette sådanne planer til Kommissionen.
- (19) For at undgå, at medlemsstaterne overbebyrdes med indberetningspligter, bør de indberetninger, dette direktiv kræver, kunne indgå i de energieffektivitetshandlingsplaner, der er omhandlet i artikel 14 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/32/EF af 5. april 2006 om energieffektivitet i slutanvendelserne og om energitjenester ¹. I hver medlemsstat bør den offentlige sektor gå i spidsen med energimæssigt ydedygtige bygninger, og derfor bør de nationale planer opstille mere ambitiøse mål for bygninger, der benyttes af offentlige myndigheder.
- (20) *Medlemsstaterne bør tilskyndes til at træffe foranstaltninger ud over dem, der anføres i dette direktiv, med henblik på at fremme øget energieffektivitet i bygninger. Sådanne foranstaltninger kan omfatte økonomiske og skattemæssige incitamenter for virksomheder, boligejere og lejere, herunder nedsat moms for renoveringstjenester.*
- (21) *Medlemsstaterne bør undgå en forvridende regulering af energipriserne for forbrugerne, da dette ikke skaber incitamenter til at foretage energibesparelser.*
- (22) Energiattesten bør give potentielle købere og lejere af en bygning eller dele af en bygning korrekte oplysninger om bygningens energimæssige ydeevne og praktiske råd om, hvordan den kan forbedres. **Ejere af og lejere i erhvervsbygninger bør også forpligtes til at udveksle information om det aktuelle energiforbrug for at sikre, at alle oplysninger, der gør det muligt at træffe velfunderede afgørelser om nødvendige forbedringer, er til rådighed**. Attesten bør også give oplysninger om opvarmningens og kølingens faktiske betydning for bygningens energibehov, for dens forbrug af primærenergi og for dens udledning af kuldioxid. **Ejere af bygninger bør på ethvert tidspunkt kunne anmode om attestering eller en ajourført attest, og ikke kun når bygningerne udbydes til leje, sælges eller moderniseres.**
- (23) *De offentlige myndigheder bør gå foran med et godt eksempel og gennemføre anbefalingerne i energiattesten inden for dens gyldighedsperiode. Medlemsstaternes nationale planer bør omfatte foranstaltninger, der tilskynder de offentlige myndigheder til at blive de første, der tager forbedringer af energieffektiviteten i brug, og til at gennemføre anbefalingerne i energiattesten inden for dens gyldighedsperiode. Medlemsstaterne bør under udarbejdelsen af de nationale planer høre repræsentanterne for lokale og regionale myndigheder.*
- (24) *I overensstemmelse med kravene om installering af smarte målere i direktiv 2006/32/EF bør ejere af og lejere i bygninger gives præcise realtidsoplysninger om energiforbruget i de bygninger, de benytter.*
- (25) Bygninger, som anvendes af offentlige myndigheder, og bygninger, som offentligheden

¹ EFT L 114 af 27.4.2006, s. 64.

ofte besøger, **bør** vise andre et godt eksempel på, hvordan der kan tages miljø- og energimæssige hensyn, og de bør derfor energiattesteres med jævne mellemrum. Viden om energimæssig ydeevne bør formidles til offentligheden, ved at disse energiattester opslås på iøjnefaldende steder. **Hvis medlemsstaterne vælger at medtage energiforbruget som en del af energiattesteringskravene, bør det være muligt at benytte en lokalt baseret tilgang, således at en samling bygninger i samme område, der bruges af samme organisation, kan anvende de samme energimålere.**

- (26) **Det kan blive vigtigt at sikre gensidig anerkendelse af energiattester udstedt af andre medlemsstater for udviklingen af et grænseoverskridende marked for finansielle tjenesteydelser og andre tjenesteydelser, der fremmer energieffektivitet. For at lette dette bør Kommissionen fastsætte fælles minimumsstandarder for attesternes indhold og udformning og for godkendelsen af eksperter. Enhver energiattest skal være til rådighed både på ejerens og lejerens sprog med henblik på at gøre anbefalingerne let forståelige.**
- (27) Antallet af klimaanlæg i de europæiske lande er steget i de senere år. Det giver store problemer i spidsbelastningsperioder, forhøjer prisen på elektricitet og forstyrrer energibalancen i **alle medlemsstater. Strategier, der forbedrer bygningers termiske ydeevne i sommerperioden, bør prioriteres. Der bør med henblik herpå videreudvikles passive køleteknikker, først og fremmest køleteknikker, som forbedrer indeklimaet og mikroklimaet omkring bygningerne.**
- (28) Ved regelmæssigt at lade kvalificerede personer efterse varme- og klimaanlæg kan man bidrage til at sikre, at disse anlæg hele tiden er korrekt indstillet i overensstemmelse med produktspecifikationen, så deres ydelse bliver miljømæssigt, sikkerhedsmæssigt og energimæssigt optimal. En uafhængig vurdering af hele varme- og klimaanlægget, bør foretages jævnlige i hele anlæggets livscyklus, **navnlig inden udskiftning eller forbedring. Medlemsstaterne bør for at reducere den administrative byrde på ejere af bygninger og lejere sørge for, at energiattesteringer omfatter et eftersyn af varme- og klimaanlæg, og at eftersynet af varmeanlæg og klimaanlæg så vidt muligt gennemføres samtidigt.**
- (29) En fælles fremgangsmåde for attestering af bygningers energimæssige ydeevne og for eftersyn af varme- og klimaanlæg, som gennemføres af kvalificerede og godkendte eksperter, hvis uafhængighed skal sikres på grundlag af objektive kriterier, vil bidrage til at skabe lige vilkår for medlemsstaternes bestræbelser på at spare energi i bygningssektoren og desuden give potentielle ejere eller brugere bedre oplysning om energimæssig ydeevne på Fællesskabets ejendomsmarked. For at sikre energiattesternes kvalitet og kvaliteten af eftersynet af varme- og klimaanlæg i hele Fællesskabet, bør der indføres en uvildig kontrolmekanisme i hver medlemsstat.
- (30) **Lokale og regionale myndigheder er af afgørende betydning for en vellykket gennemførelse af dette direktiv. Deres repræsentanter bør høres om ethvert aspekt af gennemførelsen af direktivet på nationalt eller regionalt plan. Lokale planlæggere og bygningsinspektører bør modtage tilstrækkelig vejledning og tilstrækkelige ressourcer til udførelse af de nødvendige opgaver.**
- (31) **I det omfang adgangen til eller udøvelsen af erhvervet som montør er lovreguleret, er betingelserne for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer¹. Anvendelsen af nærværende direktiv berører derfor**

¹ EUT L 255 af 30.9.2005, s. 22.

ikke direktiv 2005/36/EF. Selv om direktiv 2005/36/EF fastlægger krav om gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, herunder for arkitekter, er der stadig behov for at sikre, at arkitekter og planlæggere omhyggeligt tager stilling til, hvordan højeffektive teknologier kan indgå i deres planer og design. Medlemsstaterne bør derfor opstille klare retningslinjer. Retningslinjerne bør opstilles med forbehold af bestemmelserne i direktiv 2005/36/EF, særlig artikel 46 og 49.

- (32) De nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af dette direktiv bør vedtages i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen¹.
- (33) Kommissionen bør navnlig *tillægges* beføjelse til at tilpasse visse dele af de generelle rammebestemmelser i bilag I til den tekniske udvikling, til at opstille *en fælles metode* til beregning af omkostningsoptimale mindstekrav til energimæssig ydeevne og til at opstille *en* definition af *energinetrale* bygninger, *idet der tages hensyn til normale regionale vejrforhold og forudsatte ændringer i vejrforholdene med tiden*. Da der er tale om generelle foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv, *herunder ved at supplere direktivet med nye ikke-væsentlige bestemmelser*, skal foranstaltningerne vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 5a i afgørelse 1999/468/EF.
- (34) *Eftersom belysning i dag tegner sig for omkring 14 % af den energi, der anvendes inden for EU, og eftersom de moderne mest avancerede belysningsystemer kan sikre energibesparelser på mere end 80 % og samtidig opretholde belysningsforhold i overensstemmelse med de europæiske standarder, hvilket ikke i tilstrækkelig grad udnyttes som et bidrag til Den Europæiske Unions opfyldelse af EU's 2020-mål, bør Kommissionen tage passende skridt i retning af vedtagelsen af et direktiv om belysningsdesign, der kan supplere foranstaltningerne og målene i nærværende direktiv. Øget energieffektivitet ved hjælp af bedre belysningsdesign og anvendelse af energieffektive lyskilder i overensstemmelse med bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/... af... [om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energirelaterede produkter (omarbejdning)]² menes at kunne forbedre bygningernes energimæssige ydeevne betragteligt.*
- (35) *Målene for dette direktiv, nemlig at højne bygningers energimæssige ydeevne, kan - på grund af bygningssektorens kompleksitet og de nationale boligmarkeders utilstrækkelige evne til at reagere på udfordringerne, hvad angår den energimæssige ydeevne - ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af handlingens omfang og virkninger bedre nås på fællesskabsplan. Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.*
- (36) Forpligtelsen til at gennemføre nærværende direktiv i national ret bør kun omfatte de bestemmelser, hvori der er foretaget indholdsmæssige ændringer i forhold til det tidligere direktiv. Forpligtelsen til at gennemføre de bestemmelser, hvori der ikke er foretaget ændringer, følger af det tidligere direktiv.
- (37) Nærværende direktiv bør ikke berøre medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til de i bilag VI, del B, angivne frister for gennemførelse i national ret og anvendelse af

¹ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

² EUT L ...

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Genstand

Dette direktiv fremmer bygningers energimæssige ydeevne i Fællesskabet under hensyntagen til udeklima og lokale forhold, samt indeklimakrav og *omkostningsoptimale niveauer for energimæssig ydeevne*.

Dette direktiv indeholder krav vedrørende:

- a) **en metode til beregning af den samlede energimæssige ydeevne for bygninger og dele af bygninger, *komponenter af bygninger og tekniske bygningsinstallationer***
- b) anvendelse af mindstekrav til den energimæssige ydeevne for nye bygninger og dele af nye bygninger
- c) anvendelse af mindstekrav til den energimæssige ydeevne for eksisterende bygninger **, der skal gennemgå omfattende renoveringsarbejder, *og komponenter af bygninger og tekniske bygningsinstallationer, når disse udskiftes eller eftermonteres***
- d) nationale planer **og mål** for at øge antallet af *energinetrale* bygninger
- e) energiattestering af bygninger eller dele af bygninger
- f) regelmæssigt eftersyn af varme- og klimaanlæg i bygninger
- g) systemer for uvildig kontrol med energiattester og eftersynsrapporter
- h) *uddannelse, faglig uddannelse og krav om gensidig anerkendelse medlemsstaterne imellem af eksperter i attestering af bygningers energimæssige ydeevne og inspektion af varme- og klimaanlæg*
- i) *nationale planer for ophævelse af hindringer i bygnings-, leje- og fredningsbestemmelserne og indførelse af finansielle incitamenter.*

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- 1) "bygning": en konstruktion med tag og mure, hvor der anvendes energi til regulering af indeklimaet;
- 2) "*ny bygning*" en bygning, for hvilken den relevante byggetilladelse udstedes efter *dette direktivs ikrafttræden*

- 3) "*dele af en bygning*": *lejligheder eller enheder bestemt til særskilt anvendelse i bygningsblokke*
- 4) "*energinetral bygning*": *en bygning, hvis samlede årlige forbrug af primærenergi som følge af bygningens meget høje energieffektivitet er lig med eller mindre end energiproduktionen fra vedvarende energikilder på stedet*
- 5) "teknisk bygningsinstallation": teknisk udstyr til opvarmning, køling, ventilation, produktion af varmt vand, belysning og elproduktion, *målings-, overvågnings- og kontrolsystemer* eller en kombination heraf
- 6) "en bygnings energimæssige ydeevne": den energimængde, der ifølge beregninger eller målinger er behov for til dækning af den *primære* energifterspørgsel, som er forbundet med en typisk brug af bygningen *udtrykt i kWh/m² pr. år*, herunder *bl.a.* energi til rumopvarmning, varmt brugsvand, køling, ventilation og *indbygget belysning med hensyntagen til passive solenergisystemer, solafskærmning og naturlig belysning*
- 7) "primærenergi": *energi fra* vedvarende og ikke-vedvarende *energikilder*, som ikke har gennemgået nogen omdannelses- eller transformationsproces
- 8) "*energi fra vedvarende energikilder*": *energi fra vedvarende ikke-fossile kilder i form af: vindenergi, solenergi, geotermisk energi, aerotermisk energi, hydrotermisk energi og havenergi, vandkraftenergi, biomasseenergi, gas fra affaldsdepoter, gas fra spildevandsanlæg og biogasser*
- 9) "klimaskærm": de *integrerede* bygningsdele, der adskiller bygningens indre fra det ydre miljø ■
- 10) "*komponent af bygning*": *en selvstændig bygningsdel, som har indflydelse på bygningens energimæssige ydeevne, og som ikke er omfattet af den tekniske bygningsinstallation, herunder vinduer, beskygning, yderdøre, vægge, fundament, terrændæk, loft, tag og isoleringssystemer*
- 11) "større renoveringsarbejder": renovering af en bygning, der indebærer,
 - a) at de samlede renoveringsomkostninger for klimaskærmen eller de tekniske bygningsinstallationer udgør mere end **20 %** af bygningens værdi, *som i så tilfælde skal baseres på aktuelle byggeomkostninger i den pågældende medlemsstat*, eksklusiv værdien af den grund, bygningen står på, eller
 - b) at over 25 % af bygningens klimaskærm, *som har en direkte effekt på bygningens energimæssige ydeevne*, renoveres
- 12) "europæisk standard": en standard, der er vedtaget af Den Europæiske Standardiseringsorganisation, Den Europæiske Komité for Elektroteknisk Standardisering eller Det Europæiske Standardiseringsinstitut for Telekommunikation og stillet til rådighed for offentligheden
- 13) "energiattest ": et certifikat, der er anerkendt af medlemsstaten eller af en af denne udpeget juridisk person, og som viser den energimæssige ydeevne for bygningen eller dele af bygningen beregnet efter en metode, der er vedtaget efter bestemmelserne i artikel 3
- 14) "kraftvarme": samtidig produktion i én proces af termisk energi og elektrisk og/eller

mekanisk energi

- 15) "omkostningsoptimalt niveau": det *niveau, hvor cost-benefit-analysen beregnet over en bygnings livscyklus er positiv* under hensyntagen til *mindst den nuværende nettoinvesteringsværdi og driftsomkostninger* (inklusive energiomkostninger), *vedligeholdelse*, indtægter fra produceret energi og eventuelle bortskaffelsesomkostninger
- 16) "klima anlæg": en kombination af de komponenter, der er nødvendige til en form for behandling af indeluften, inklusive ventilation
- 17) "kedel": en kombination af kedelbeholder og brænder, der er konstrueret til at overføre forbrændingsvarme til en væske
- 18) "nominel nytteeffekt ": den af fabrikanten fastsatte og garanterede maksimale varmeeffekt, udtrykt i kW, ved kontinuerlig drift under overholdelse af den af fabrikanten angivne virkningsgrad
- 19) "varmepumpe": en *maskine*, anordning eller et anlæg, som *overfører* varme *fra naturlige omgivelser såsom* luft, vand eller *jordbund* til bygninger *eller industrielle anordninger ved at vende den naturlige varmestrøm om, således at den flyder fra en lavere til en højere temperatur. Mængden af energi fra omgivelserne, der opfanges af varmepumper, og som kan anses som vedvarende energi i dette direktiv, er den, der er fastlagt i henhold til direktiv 2009/28/EF*
- 20) "*energifattigdom*": *en situation, hvor en husstand må bruge mere end 10 % af sin indtægt på energiregninger for at opvarme hjemmet til en acceptabel standard på grundlag af de niveauer, som Verdenssundhedsorganisationen anbefaler*
- 21) "*belysningsanlæg*": *den sammensætning af komponenter, der er nødvendig for at levere et bestemt lysniveau*
- 22) "*fjernvarme eller fjernkøling*": *distribution af termisk energi i form af damp, varmt vand eller afkølede væsker fra et centralt produktionssted gennem et net til et større antal bygninger til rum- eller procesopvarmning eller -nedkøling eller vandopvarmning*
- 23) "*belysningsdesign*": *et skema eller tegning, der detaljeret angiver konfiguration eller design af belysningslegemer, herunder tilhørende kontroludstyr.*

Artikel 3

Vedtagelse af en metode til beregning af bygningers energimæssige ydeevne

1. *Kommissionen indfører inden den 31. marts 2010 efter høring af de relevante aktører og især repræsentanter for lokale, regionale og nationale myndigheder en fælles metode til beregning af bygningers energimæssige ydeevne i overensstemmelse med de generelle rammebestemmelser, der er anført i bilag I.*

Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 22, stk. 2.

2. *Medlemsstaterne gennemfører denne fælles metode* .

3. **Bygningers energimæssige ydeevne udtrykkes gennemskueligt, bl.a. ved hjælp af en indikator for efterspørgsel efter primærenergi.**

Artikel 4

Fastsættelse af mindstekrav til energimæssig ydeevne

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at der fastsættes mindstekrav til energimæssig ydeevne i bygninger, **bygningskomponenter, tekniske bygningsystemer samt dele heraf** med sigte på **mindst at opnå** omkostningsoptimale niveauer, og at de beregnes i overensstemmelse med **den fælles metode** i artikel 3.

Ved fastsættelsen af krav **hører** medlemsstaterne **offentlige myndigheder og andre relevante berørte parter og kan** sondre mellem nye og eksisterende bygninger og mellem forskellige kategorier af bygninger.

Disse krav skal **være i overensstemmelse med anden gældende fællesskabsret og** tage hensyn til almindelige indeklimabetingelser **og indendørs og udendørs belyningsforhold**, med henblik på at undgå mulige negative effekter som for eksempel utilstrækkelig ventilation, **utilstrækkelig naturlig belysning**, samt til lokale forhold og bygningens anvendelse og alder.

Kravene revurderes jævnligt og mindst hvert **fjerde år** og ajourføres **■** i takt med den tekniske udvikling inden for byggeriet.

Bestemmelserne i denne artikel er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan støtte opførelsen af nye bygninger, større renovationer og forbedring af komponenter og tekniske systemer, som opfylder mere vidtgående krav end dette direktivs mindstekrav.

2. Medlemsstaterne kan beslutte ikke at fastsætte eller anvende kravene i stk. 1 for følgende kategorier af bygninger:
 - a) bygninger, der er officielt beskyttet som en del af et særligt udpeget miljø eller på grund af deres særlige arkitektoniske eller historiske værdi, hvis overholdelse af **et specifikt mindstekrav** til energimæssig ydeevne ville indebære en uacceptabel ændring af deres karakter eller udseende
 - b) bygninger, der anvendes til gudstjenester og andre religiøse formål
 - c) midlertidige bygninger, som det er planlagt at anvende i **mindre end 18 måneder**, industrianlæg, værksteder og landbrugsbygninger med lavt energiforbrug, der ikke anvendes til beboelse, samt landbrugsbygninger, der ikke anvendes til beboelse og anvendes af en sektor, der er omfattet af en national sektoraftale om den energimæssige ydeevne
■
 - d) fritliggende bygninger med et samlet nytteareal på under 50 m².
3. Fra den **30. juni 2012** yder medlemsstaterne **kun** incitament til opførelse eller renovering af bygninger eller dele af bygninger, **herunder komponenter af bygninger, hvor resultaterne mindst** opfylder mindstekrav til energimæssig ydeevne, der ligger på niveau med resultaterne af den i artikel 5, stk. 2, omhandlede beregning.

4. ■ Medlemsstaterne reviderer **senest den 30. juni 2015** deres mindstekrav til energimæssig ydeevne, som fastsat i overensstemmelse med stk. 1, **og sikrer** for at disse krav mindst ligger på niveau med resultaterne af den i artikel 5, stk. 2, omhandlede beregning.
5. **Medlemsstaterne yder tilskud og teknisk rådgivning til historiske bygninger eller centre med henblik på gennemførelse af specifikke programmer for tilpasning til kravene om energieffektivitet.**
6. **For systemer til fremstilling af energi og isoleringsforanstaltninger i historiske centre skal der foretages visuelle konsekvensanalyser.**

Artikel 5

Beregning af omkostningsoptimale mindstekrav til energimæssig ydeevne

1. Senest den **31. marts 2010** fastlægger Kommissionen **efter høring af de relevante aktører og især repræsentanter for lokale, regionale og nationale myndigheder og på grundlag af principper, der er anført i bilag IV, en fælles metode** til beregning af omkostningsoptimale mindstekrav til energimæssig ydeevne gældende for bygninger eller dele af bygninger. I denne **fælles metode kan der henvises til relevante europæiske standarder, og der skal:**
 - skelnes mellem nye og eksisterende bygninger og mellem forskellige kategorier af bygninger
 - **tages hensyn til de forskellige klimaforhold i de forskellige medlemsstater og den sandsynlige ændring i disse forhold i den pågældende bygnings levetid og**
 - **redegøres for fælles antagelser eller beregningsmetoder for energiomkostninger.**

Kommissionen reviderer og om nødvendigt ajourfører den fælles metode hvert femte år.

Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter *forskriftsproceduren med kontrol* i artikel 22, stk. 2.

2. Til beregning af omkostningsoptimale mindstekrav til energimæssig ydeevne anvender medlemsstaterne ■ den **fælles metode**, der er fastsat i overensstemmelse med stk. 1, **og** relevante parametre, f.eks. klimaforhold ■ .

Medlemsstaterne indberetter alle grunddata og antagelser i disse beregninger og alle beregningsresultater til Kommissionen. Indberetningen **skal** ske i de energieffektivitetshandlingsplaner, der er omhandlet i *artikel 14, stk. 2, i direktiv 2006/32/EF* ||. Medlemsstaterne indberetter disse oplysninger til Kommissionen hvert tredje år. De indberettes første gang senest den 30. juni 2011.

3. Kommissionen offentliggør en statusrapport om medlemsstaternes fremskridt **med hensyn til anvendelsen af denne artikel.**

Artikel 6

Nye bygninger

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at nye bygninger opfylder de mindstekrav til energimæssig ydeevne, der er fastsat i medfør af artikel 4, **og er i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 9.**

For nye bygninger **fremmer** medlemsstaterne **anvendelsen af højeffektive** alternative systemer. **Disse alternative systemer kan omfatte, men er ikke begrænset til:**

- a) decentrale energiforsyningssystemer baseret på **energi fra vedvarende energikilder**
- b) kraftvarme
- c) fjernvarme- eller gruppeopvarmningsanlæg eller fjern- eller gruppekøleanlæg, hvis det er tilgængeligt, **navnlig sådanne, som helt eller delvist er baseret på energi fra vedvarende energikilder**
- d) varmepumper
- e) **ikt-udstyr til overvågning og kontrol.**

Artikel 7

Eksisterende bygninger

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at den energimæssige ydeevne forbedres med henblik på **mindst** at opfylde mindstekravene til energimæssig ydeevne, for så vidt dette er teknisk, funktionelt og økonomisk muligt, når bygninger gennemgår større renoveringsarbejder, **eller når bygningskomponenter og tekniske bygningsinstallationer eller dele af installationerne moderniseres eller udskiftes.**

Medlemsstaterne fastsætter disse mindstekrav til energimæssig ydeevne i overensstemmelse med artikel 4 **og under hensyntagen til bestemmelserne i artikel 9.** Kravene **fastsættes både** for de renoverede systemer **og** komponenter **til bygninger**, når disse **moderniseres eller udskiftes, og for den renoverede bygning som helhed i tilfælde af større renoveringsarbejder.**

Medlemsstaterne opfordrer i forbindelse med bygninger, der gennemgår større renoveringsarbejder, til, at følgende højeffektive alternative systemer vurderes, og at der tages hensyn til dem:

- a) **decentrale energiforsyningssystemer baseret på energi fra vedvarende kilder**
- b) **kraftvarme**
- c) **fjernvarme- eller gruppeopvarmningsanlæg eller fjern- eller gruppekøleanlæg, hvis det er tilgængeligt, især dem, der helt eller delvist er baseret på energi fra vedvarende kilder**
- d) **varmepumper**

e) *ikt-udstyr til overvågning og kontrol.*

Artikel 8

Tekniske bygningsinstallationer og komponenter af bygninger

1. Medlemsstaterne fastsætter mindstekrav til energimæssig ydeevne for **komponenter af bygninger og tekniske bygningsinstallationer, der installeres og sættes i drift** i bygninger, **og som ikke er dækket af direktiv 2009/.../EF [om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energirelaterede produkter] og dets gennemførelsesforanstaltninger**. Kravene fastsættes for **driftstekniske anlæg, tekniske bygningsinstallationer og komponenter af bygninger og dele heraf**, som er nye, som installeres ved udskiftning, og som moderniseres, **og anvendes, for så vidt det er teknisk og funktionelt muligt**.

Der fastsættes navnlig krav til følgende komponenter:

- a) kedler, andre varmeproducerende enheder **eller varmevekslere** i varmeanlæg, **bl.a. fjernvarme- eller gruppeopvarmningsanlæg eller fjern- eller gruppekøleanlæg**
 - b) vandvarmere i varmtvandsanlæg
 - c) centralenheder eller køleenheder i klimaanlæg
 - d) **belysning**
 - e) **komponenter af bygninger.**
2. De mindstekrav til den energimæssige ydeevne, der fastsættes i medfør af stk. 1, skal være forenelige med **alle lovforskrifter** for det eller de produkter, installationen **og komponenterne af bygninger** udgøres af, og forudsætte, at produktet eller produkterne er korrekt installeret, og at den tekniske bygningsinstallation er justeret og styres hensigtsmæssigt. **Ved tekniske bygningsinstallationer skal kravene sikre, at de justeres korrekt ved idriftsættelsen**, at der opnås en korrekt hydraulisk balance i vandbaserede varmeanlæg, og at der anvendes et produkt eller produkter af passende dimensioner og passende type i forhold til den tekniske bygningsinstallations forudsatte anvendelse.
 3. **Medlemsstaterne sikrer i overensstemmelse med bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/.../EF af... [om fælles regler for det indre marked for elektricitet]¹, at der installeres intelligente målere i alle nye bygninger og i bygninger, der gennemgår en større reovering, samt når der udskiftes målere, ligesom de opfordrer til installering af aktive kontrolsystemer såsom automatisering og kontrol- og overvågningssystemer, når det er hensigtsmæssigt.**

Artikel 9

Energineutrale bygninger ■

1. Medlemsstaterne udarbejder nationale planer for at øge antallet af **energineutrale bygninger**.

¹ EUT L ...

Medlemsstaterne sikrer, at alle nye bygninger senest i den 31. december 2018 som minimum er energineutrale.

Medlemsstaterne fastsætter for henholdsvis 2015 og 2020 mål for, hvilken procentdel af bygningerne, der skal være energineutrale, udtrykt som en procentdel af det samlede antal bygninger og en procentdel af bygningsmassens samlede nytteareal.

Særskilte mål fastsættes for:

- a) nye og moderniserede boliger
- b) nye og moderniserede bygninger uden for boligsektoren
- c) bygninger, der anvendes af de offentlige myndigheder.

Medlemsstaterne fastsætter *separate mål for både nye og eksisterende bygninger, jf. litra c), hvilket er mindst tre år før de i denne artikel fastlagte respektive mål*, under hensyntagen til, at de offentlige myndigheder bør gå i spidsen med at øge deres bygningers energimæssige ydeevne.

2. Den nationale plan i stk. 1 ***skal udarbejdes efter høring af alle relevante aktører, inklusive lokale og regionale myndigheder og skal bl.a. omfatte følgende elementer:***

■

- a) delmål for, hvor mange procent sådanne bygninger skal udgøre af det samlede antal bygninger og af bygningsmassens samlede nytteareal i ***henholdsvis 2015 og 2020***
- b) ***en nærmere beskrivelse af de nationale krav vedrørende minimumsniveauerne for vedvarende energi i nye bygninger og eksisterende bygninger, der gennemgår større renoveringsarbejder, i henhold til direktiv 2009/28/EF og nærværende direktivs artikel 6 og 7***
- c) ***en oversigt over alle foranstaltninger og oplysninger om, hvad der gøres for at fremme sådanne bygninger***
- d) ***nationale, regionale eller lokale programmer, der understøtter foranstaltninger til fremme af disse bygninger, f.eks. skatteincitamenter, økonomiske instrumenter eller nedsat momssats.***

3. Medlemsstaterne sender Kommissionen de i stk. 1 omhandlede nationale planer senest den 30. juni 2011 og indberetter hver tredje år til Kommissionen, hvordan det går med at gennemføre dem. De nationale planer og indberetningen ***skal*** indgå i de energieffektivitetshandlingsplaner, der er omhandlet i ***artikel 14, stk. 2, i direktiv 2006/32/EF*** ||.
4. ***Kommissionen kan, senest to måneder efter at en medlemsstat har givet meddelelse om en national plan i henhold til stk. 3, under fuld hensyntagen til subsidiaritetsprincippet forkaste planen eller ethvert aspekt af den med den begrundelse, at den ikke opfylder alle kravene i denne artikel. I så fald foreslår den pågældende medlemsstat ændringer. Senest en måned efter, at Kommissionen har modtaget disse forslag, meddeler den sin godkendelse eller anmoder om yderligere***

forslag til ændringer. Kommissionen og den pågældende medlemsstat træffer alle rimelige foranstaltninger med henblik på at opnå enighed om den nationale plan inden fem måneder fra datoen for den første meddelelse.

5. Kommissionen fastsætter *senest pr. 31. december 2010 i overensstemmelse med definitionen i artikel 2 en detaljeret fælles definition på energineutrale bygninger.*

Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter *forskriftsproceduren med kontrol i artikel 22, stk. 2.*

6. Kommissionen offentliggør *senest den 30. juni 2012 og herefter hvert tredje år* en rapport om, hvilke fremskridt der gøres i medlemsstaterne med at øge antallet af *energinetrale bygninger* . På grundlag af denne rapport udarbejder Kommissionen en *handlingsplan* og stiller om nødvendigt forslag til foranstaltninger for at øge antallet af sådanne bygninger.

Artikel 10

Økonomiske incitamenter og hindringer på markedet

1. *Medlemsstaterne udarbejder senest den. 30. juni 2011 nationale handlingsplaner, der omfatter foreslåede foranstaltninger med sigte på at opfylde kravene i dette direktiv ved at mindske de eksisterende juridiske og markedsmæssige hindringer og ved at udvikle eksisterende og nye økonomiske og fiskale instrumenter med henblik på at øge både nye og eksisterende bygningers energimæssige ydeevne.*

Disse foreslåede foranstaltninger skal være tilstrækkelige, effektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende, støtte gennemførelsen af henstillingerne i energiattesterne, sigte mod at tilskynde til væsentlige forbedringer af bygningernes energimæssige ydeevne, hvor forbedringer ellers ikke ville være økonomisk mulige, og omfatte foranstaltninger til at understøtte husholdninger, der risikerer at blive udsat for energifattigdom.

Medlemsstaterne sammenholder deres økonomiske og fiskale instrumenter med dem, der er anført i bilag V, og gennemfører, med forbehold for national lovgivning, mindst to foranstaltninger fra dette bilag.

2. *Medlemsstaterne fremsender disse nationale handlingsplaner til Kommissionen ved at inkludere dem i de handlingsplaner for energieffektivitet, der er omhandlet i artikel 14, stk. 2, i direktiv 2006/32/EF, og ajourfører dem hvert tredje år.*
3. *Kommissionen forelægger på grundlag af en konsekvensanalyse senest den 30. juni 2010 passende forslag til retsakter med sigte på at styrke de eksisterende og indføre nye økonomiske fællesskabsinstrumenter med henblik på at fremme gennemførelsen af dette direktiv.*

I disse forslag tages hensyn til følgende foranstaltninger:

- a) *i forbindelse med revisionen af Europea-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1080/2006 af 5. juli 2006 om Den Europæiske Fond for*

Regionaludvikling¹ for den næste programmeringsperiode en væsentlig stigning i maksimumsbeløbet for den bevilling fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, som kan anvendes til at fremme investeringer i energieffektivitet, herunder fjernvarme og fjernkøling og vedvarende energi i boliger samt en udvidelse af antallet sådanne projekter, der kan modtage støtte

- b) *anvendelse af andre fællesskabsmidler til fremme af forskning og udvikling, oplysningskampagner eller undervisning i energieffektivitet*
- c) *etablering af en energieffektivitetsfond, baseret på bidrag fra Fællesskabets budget, Den Europæiske Investeringsbank og medlemsstaterne, der skal fungere som katalysator til at øge private og offentlige investeringer i projekter til forøgelse af bygningers energieffektivitet, og herunder vedvarende energi i bygninger eller bygningskomponenter senest i 2020. Denne fond integreres i programmeringen af andre former for strukturel fællesskabsbistand. Kriterierne for bevillingerne til fonden defineres i overensstemmelse med Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006 af 11. juli 2006 om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond og Samhørighedsfonden² og fonden gennemføres senest i 2014*
- d) *nedsat moms for tjenester og varer, inklusive vedvarende energi i bygninger eller bygningskomponenter, der vedrører energieffektiviteten.*

Artikel 11

Energiattester

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at oprette et system for attestering af bygningers energimæssige ydeevne. En energiattest skal oplyse den pågældende bygnings energimæssige ydeevne og indeholde referenceværdier som f.eks. mindstekravene til den energimæssige ydeevne, så ejere eller lejere af bygningen eller dele af bygningen kan **vurdere dens energimæssige ydeevne og let kan sammenligne den med andre boliger og andre bygninger. For andre bygninger end boliger kan energiattesten også, hvis det er hensigtsmæssigt, indeholde den målte mængde energi, der årligt forbruges, som anført i bilag I.**

Når en bygning sælges eller udlejes inden den er opført, skal sælgeren forelægge en nøjagtig skriftlig vurdering af dens fremtidige energimæssige ydeevne.

2. Attesten skal indeholde råd om, hvordan den energimæssige ydeevne for bygningen eller dele af bygningen kan forbedres **mest omkostningsoptimalt.**

Energiattesten skal indeholde anbefalinger om:

- a) foranstaltninger i forbindelse med større renoveringsarbejder på klimaskærmen, **herunder isoleringssystemerne**, eller den eller de tekniske bygningsinstallationer
- b) foranstaltninger, der vedrører enkelte dele eller elementer af en bygning uden sammenhæng med større renoveringsarbejder på klimaskærmen, **herunder**

¹ EUT L 210 af 31.7.2006, s. 1.

² EUT L 210 af 31.7.2006, s. 25.

isoleringsystemerne, eller den eller de tekniske bygningsinstallationer.

3. Anbefalingerne i energiattesten skal være teknisk gennemførlige for den pågældende bygning og indeholde klare oplysninger, **herunder som et minimum en klar angivelse af foranstaltningens beregnede energibesparelspotentiale, nettonutidsværdien og investeringsomkostningerne for den pågældende bygning eller bygningstype.** Vurderingen af **omkostningerne** skal bygge på et sæt standardvilkår, **der mindst omfatter** et skøn over energibesparelserne, de tilgrundliggende energipriser, **finansielle eller skattemæssige incitamenter** og renterne på de investeringer, der er nødvendige for at gennemføre anbefalingerne.
4. **Medlemsstaterne sikrer, at offentlige myndigheder og offentlige og andre institutioner, der yder finansiering til køb eller reovering af bygninger, tager hensyn til den anførte energimæssige ydeevne og anbefalingerne i energiattesterne ved fastsættelsen af niveauet og betingelserne for økonomiske incitamenter, beskatningsforanstaltninger og lån.**
5. Energiattesten skal give oplysning om, hvor ejeren eller lejeren kan få nærmere oplysninger om de foranstaltninger, der anbefales i attesten. Den skal desuden oplyse, hvilke skridt der skal tages for at gennemføre anbefalingerne, **herunder information om tilgængelige beskatningsmæssige og økonomiske incitamenter og finansieringsmuligheder.**
6. **Offentlige myndigheder skal, i betragtning af den ledende rolle, de bør spille i forbindelse med bygningers energimæssige ydeevne, gennemføre anbefalingerne i energiattesten for bygninger, de anvender, inden for dennes gyldighedsperiode.**
7. Attestering for lejligheder eller enheder til særskilt brug i bygningskomplekser kan baseres på:
 - a) en fælles attestering for hele bygningen for bygningskomplekser med fælles varmeanlæg, eller
 - b) en vurdering af **den relevante lejligheds eller enheds energimæssige ydeevne.**
8. For enfamiliehuse kan attesteringen bygge på en vurdering af en anden repræsentativ bygning af lignende udformning og størrelse med en tilsvarende faktisk energimæssig ydeevne, hvis den ekspert, der udsteder energiattesten, kan garantere denne overensstemmelse.
9. Energiattestens gyldighed må ikke overstige ti år.
10. **Kommissionen vedtager senest den 30. juni 2010 retningslinjer, der fastsætter minimumsstandarder for energiattesters indhold, sprog og udformning.**

Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 22, stk. 2.
11. **Medlemsstaterne anerkender attester udstedt af andre medlemsstater i overensstemmelse med disse retningslinjer og begrænser ikke den fri udveksling af tjenesteydelser af årsager forbundet med, at en attest er udstedt i en anden medlemsstat.**

12. *Inden 2011 vedtager Kommissionen på grundlag af oplysninger fra medlemsstaterne og efter høring af de berørte sektorer en frivillig EU-attestering for den energimæssige ydeevne i bygninger, der ikke anvendes til bolig.*

Denne foranstaltning, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 22, stk. 2.

Inden 2012 indfører medlemsstaterne i deres lande den i første afsnit omhandlede frivillige EU-attestering, som skal fungere sideløbende med de nationale attesteringsordninger.

Artikel 12

Udstedelse af energiattester

1. Medlemsstaterne sikrer, at der udstedes energiattester for bygninger eller dele af bygninger, der bygges, sælges eller lejes ud, og for bygninger, **der hyppigt besøges af offentligheden, med** et nytteareal på **over 250 m² og for bygninger, der** bruges af en offentlig myndighed.
2. Medlemsstaterne kræver, at *sælgeren eller* den uvildige ekspert, jf. *artikel 17*, der udsteder energiattesten, || ved opførelse af en bygning eller en del af en bygning overdrager en energiattest til ejeren.
3. Medlemsstaterne kræver, at energiattestens indikatortal for energimæssig ydeevne anføres i enhver annoncering, når bygninger eller dele af bygninger udbydes til salg, og at energiattesten forevises for den potentielle køber.

Sælgeren overdrager energiattesten til køberen senest i det øjeblik, salgsaftalen *for bygningen eller dele af bygningen* indgås.

4. Medlemsstaterne kræver, at energiattestens indikatortal for energimæssig ydeevne anføres i enhver annoncering, når bygninger eller dele af bygninger udbydes til leje, og at energiattesten forevises for den potentielle lejer.

Ejeren overdrager energiattesten til lejeren senest i det øjeblik, lejeaftalen indgås.

5. *En ejer af en bygning kan til enhver tid anmode en godkendt ekspert om at udarbejde, omberegne og ajourføre en energiattest, uanset om bygningen er ved at blive opført, moderniseret, udbudt til leje eller solgt.*
6. Medlemsstaterne kan undtage de kategorier af bygninger, der er omhandlet i artikel 4, stk. 2, fra anvendelsen af *stk. 1, 2, 3 og 4 i denne artikel.*

Artikel 13

Opslag af energiattester

|| Medlemsstaterne træffer foranstaltninger for at sikre, at energiattesten opslås iøjnefaldende og klart synligt for offentligheden, når **en bygning** anvendes af offentlige myndigheder, **eller når en bygning med et nytteareal på over 250 m² hyppigt besøges af offentligheden.**

Artikel 14

Eftersyn af varmeanlæg

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at gennemføre regelmæssigt eftersyn af varmeanlæg med kedler, **som opvarmes med ikke-vedvarende flydende eller fast brændsel, og som har** en nominel nytteeffekt på over 20 kW. Eftersynet skal omfatte en vurdering af kedlens effektivitet og dens dimensionering i forhold til bygningens opvarmningsbehov. **Medlemsstaterne kan undlade at stille krav om eftersyn, hvis der er installeret elektroniske overvågnings- og kontrolsystemer.**
2. Medlemsstaterne kan fastsætte forskellige hyppigheder for eftersynet på grundlag af varmeanlæggenes **type** og nominelle nytteeffekt. Når medlemsstaterne fastsætter disse hyppigheder, tager de hensyn til omkostningerne ved at efterse varmeanlægget og til de besparelser i energiomkostninger, eftersynet anslås at kunne medføre.
3. Varmeanlæg med kedler med en nominel nytteeffekt på mere end 100 kW efterses mindst hvert andet år.

For gaskedler kan denne periode udvides til fire år.

4. Uanset stk. 1, 2 og 3 kan medlemsstaterne beslutte at træffe foranstaltninger for at sikre rådgivning af brugerne med hensyn til udskiftning af kedlen, andre ændringer af varmeanlægget og alternative løsninger for at vurdere kedlens effektivitet og passende størrelse. Den samlede virkning af denne metode skal svare til virkningen af bestemmelserne i stk. 1, 2 og 3.

Medlemsstater, der vælger at træffe foranstaltninger som anført i første afsnit sender senest den 30. juni 2011 Kommissionen en rapport om ækvivalensen af disse foranstaltninger med dem, der er fastsat i stk. 1, 2 og 3. En sådan rapport forelægger medlemsstaterne for Kommissionen hvert tredje år. Rapporterne kan indgå i de energieffektivitetshandlingsplaner, der er omhandlet i *artikel 14, stk. 2*, i direktiv 2006/32/EF ||.

Mener Kommissionen, at den rapport fra medlemsstaten, der er nævnt i andet afsnit, ikke viser ækvivalensen af en foranstaltning som omhandlet i stk. 1, kan den senest seks måneder efter modtagelsen af rapporten anmode den pågældende medlemsstat om enten at indsende yderligere dokumentation eller gennemføre særlige yderligere foranstaltninger. Er Kommissionen ikke senest et år efter at have fremsat denne anmodning tilfreds med den indhentede dokumentation eller de yderligere foranstaltninger, kan den trække undtagelsen tilbage.

Artikel 15

Eftersyn af klimaanlæg

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at der regelmæssigt foretages eftersyn af **klima- og ventilationsanlæg og reversible varmepumper** med en nominel nytteeffekt på over **5 kW**. Eftersynet skal omfatte en vurdering af klimaanlæggets effektivitet og dens dimensionering i forhold til bygningens kølebehov.

Eftersyn af ventilationssystemer skal også omfatte en vurdering af luftstrømmene.

Medlemsstaterne kan undlade at stille krav om eftersyn, hvis der er installeret elektroniske overvågnings- og kontrolsystemer, der gør det muligt at fjernovervåge systemernes effektivitet og sikkerhed.

2. Medlemsstaterne kan fastsætte forskellige hyppigheder for eftersynet på grundlag af klimaanlæggenes, *ventilationssystemernes eller de reversible varmepumpers* type og nominelle nytteeffekt. Når medlemsstaterne fastsætter disse hyppigheder, tager de hensyn til omkostningerne ved at efterse klimaanlægget og til de besparelser i energiomkostninger, eftersynet anslås at kunne medføre.
3. *Ved fastsættelsen af de i stk. 1 og 2 nævnte foranstaltninger sikrer medlemsstaterne, for så vidt det er økonomisk og teknisk muligt, at eftersyn gennemføres i overensstemmelse med bestemmelserne for eftersyn af varmeanlæg og andre tekniske installationer, jf. artikel 14, og bestemmelserne om kontrol for lækager fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 842/2006 af 17. maj 2006 om visse fluorholdige drivhusgasser¹.*
4. *Som undtagelse fra stk. 1 og 2 kan medlemsstaterne træffe foranstaltninger, der sikrer, at brugerne får rådgivning om udskiftning af klimaanlæg eller om andre ændringer af klimaanlægget, hvilket kan omfatte eftersyn med henblik på at vurdere, om klimaanlægget er effektivt og har en passende størrelse. Den samlede virkning af denne metode skal svare til virkningen af bestemmelserne i stk. 1, og 2.*

Hvis medlemsstaterne anvender de foranstaltninger, der er fastsat i første afsnit, fremsender de senest den 30. juni 2011 en rapport til Kommissionen om disse foranstaltningers ækvivalens med foranstaltningerne i stk. 1 og 2. En sådan rapport forelægger medlemsstaterne for Kommissionen hvert tredje år. Indberetningen kan ske i de energieffektivitetshandlingsplaner, der er omhandlet i artikel 14, stk. 2, i direktiv 2006/32/EF.

Hvis Kommissionen mener, at den rapport fra medlemsstaten, der er nævnt i andet afsnit, ikke viser ækvivalensen af en foranstaltning, der er fastsat i stk. 1, kan den senest seks måneder efter modtagelsen af rapporten anmode den pågældende medlemsstat om enten at indsende yderligere dokumentation eller gennemføre særlige yderligere foranstaltninger. Hvis Kommissionen senest et år efter at have fremsat denne anmodning ikke er tilfreds med den indhentede dokumentation eller de yderligere foranstaltninger, kan den trække undtagelsen tilbage.

Artikel 16

Rapporter om eftersyn af varme- og klimaanlæg

1. Denne artikel finder anvendelse på rapporter om eftersyn af varme- og klimaanlæg.
2. Der udarbejdes jævnligt eftersynsrapporter om hvert efterset anlæg. En eftersynsrapport omfatter:
 - a) en sammenligning af det eftersete anlægs energimæssige ydeevne med den energimæssige ydeevne for

¹ EUT L 161 af 14.6.2006, s. 1.

- i) det bedste anlæg, som det er muligt og realistisk at installere, og
 - ii) et anlæg tilsvarende type, i hvilket alle relevante komponenter opfylder den gældende lovgivnings krav om energimæssig ydeevne
- b) anbefalinger af, hvordan der kan gennemføres omkostningseffektive forbedringer af den energimæssige ydeevne for anlægget i bygningen eller dele af bygningen.

De i litra b) omhandlede anbefalinger skal være specifikke for anlægget og oplyse klart, hvor omkostningseffektive de er. Vurderingen af omkostningseffektiviteten skal bygge på et sæt standardvilkår, som f.eks. et skøn over energibesparelserne, de tilgrundliggende energipriser og renterne på investeringer.

3. Eftersynseksperter overdrager eftersynsrapporten til bygningens ejer eller lejer.

Artikel 17

Uvildige eksperter

1. Medlemsstaterne sikrer, at attestering af bygningers energimæssige ydeevne og eftersyn af varme- og klimaanlæg udføres uvildigt af kvalificerede og godkendte eksperter, hvad enten de er selvstændige eller ansat i offentlige organer eller private virksomheder.

Eksperterne godkendes på grundlag af deres kompetence og uvildighed.

2. **Medlemsstaterne sikrer gensidig anerkendelse af nationale kompetencer og godkendelser.**
3. **Senest i 2011 fastsætter Kommissionen retningslinjer, herunder anbefalinger med mindstestandarder for løbende uddannelse af eksperter.**

Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 22, stk. 2.

4. **Medlemsstaterne stiller oplysninger om uddannelse og godkendelse til rådighed for offentligheden. Medlemsstaterne udarbejder og offentliggør også en liste over kvalificerede og godkendte eksperter.**

Artikel 18

Uvildigt kontrolsystem

1. Medlemsstaterne sikrer, at der oprettes et system for uvildig kontrol med energiattester og med eftersynsrapporter for varme- og klimaanlæg i overensstemmelse med bilag II. **Medlemsstaterne indfører opdeltede håndhævelsesmekanismer for organisationer, der er ansvarlige for håndhævelse af energiattester og rapporter om eftersyn af varme- og klimaanlæg.**
2. Medlemsstaterne kan uddelegere ansvaret for, at systemerne for uvildig kontrol gennemføres, forudsat at de sikrer, at disse systemer gennemføres i overensstemmelse med bilag II.

3. Medlemsstaterne forlanger, *at* energiattesterne og eftersynsrapporterne, jf. stk. 1, på begæring registreres eller stilles til rådighed for de kompetente myndigheder eller de organer, som de kompetente myndigheder har uddelegeret ansvaret til for at gennemføre systemerne for uvildig kontrol.

Artikel 19

Revision

Kommissionen evaluerer, bistået af det udvalg, der er nedsat i medfør af *artikel 22*, dette direktiv *og overvejer en revision i 2015* i lyset af de erfaringer, der er gjort med dets anvendelse, *og de fremskridt, der er opnået*, og forelægger om nødvendigt forslag vedrørende bl.a.:

- a) metoder til at vurdere bygningers energimæssige ydeevne ud fra deres forbrug af primærenergi og deres CO₂-udledning
- b) generelle incitamentter til at træffe yderligere foranstaltninger for at øge bygningers energieffektivitet
- c) *indførelse af et fællesskabskrav om, at eksisterende bygninger skal være energineutrale.*

Artikel 20

Oplysning

1. Medlemsstaterne træffer de fornødne foranstaltninger for at oplyse ejere og lejere af bygninger eller dele af bygninger om de forskellige metoder, der kan bidrage til at forbedre den energimæssige ydeevne.
2. Medlemsstaterne oplyser særlig ejere og lejere af bygninger om energiattester og eftersynsrapporter og om disses nytteværdi og formål, om omkostningseffektive måder, hvorpå bygningens energimæssige ydeevne kan forbedres og om de økonomiske konsekvenser på mellemlangt og langt sigt af ikke at gøre noget *samt om de tilgængelige økonomiske instrumenter til* at forbedre bygningens energimæssige ydeevne. *Oplysningskampagner skal sigte på at tilskynde ejere og lejere til at mindst opfylde mindstestandarderne i artikel 4 og 9.*

Kommissionen skal, når medlemsstaterne anmoder herom, bistå med gennemførelsen af oplysningskampagner til opfyldelse af stk. 1 *og første afsnit i nærværende stk.*, der kan indgå i fællesskabsprogrammer.

3. *Medlemsstaterne sikrer, at lokale og regionale myndigheder inddrages i udformningen af programmer med sigte på oplysning, uddannelse og øget bevidstgørelse.*
4. *Medlemsstaterne sikrer også sammen med lokale og regionale myndigheder, at de ansvarlige for gennemførelsen af dette direktiv får adgang til passende vejledning og uddannelse gennem planlægning og håndhævelse af byggestandarder. Vejledningen og uddannelsen skal særlig øge betydningen af at forbedre den energimæssige*

ydeevne og give mulighed for at overveje den optimale kombination af forbedringer af energieffektiviteten, anvendelse af vedvarende energi og anvendelse af fjernvarme og -køling i forbindelse med planlægning, udformning, opbygning og renovering af industri- eller boligområder.

5. *Ejere og lejere af erhvervsbygninger er forpligtede til at udveksle oplysninger om det faktiske energiforbrug.*
6. *Medlemsstaterne sender oplysninger til Kommissionen vedrørende:*
 - a) *støtteordninger på nationalt, regionalt og lokalt niveau til fremme af energieffektivitet og anvendelse af energi fra vedvarende energikilder i bygninger*
 - b) *den andel af energi fra vedvarende energikilder, der anvendes på bygningsområdet på nationalt og regionalt niveau, herunder særlige oplysninger om, hvorvidt den vedvarende energi stammer fra lokale anlæg, fjernvarme og -køling eller kraftvarme.*

Disse oplysninger indgår i de energieffektivitetshandlingsplaner, der er fastsat i artikel 14, stk. 2, i direktiv 2006/32/EF.

7. *Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at uddanne flere montører og til at sikre uddannelse til et højere kompetenceniveau til installationen og integrationen af den nødvendige energieffektive og vedvarende teknologi, således at den kan spille en central rolle i forbindelse med forbedring af bygningers energieffektivitet.*
8. *Senest i 2010 opretter Kommissionen et websted, som indeholder de følgende oplysninger:*
 - a) *den seneste udgave af den enkelte energieffektivitetshandlingsplan, der er fastsat i artikel 14, stk. 2, i direktiv 2006/32/EF*
 - b) *en nærmere beskrivelse af de foranstaltninger, som er indført på fællesskabsplan med henblik på at forbedre bygningers energimæssige ydeevne, herunder anvendelige økonomiske og skattemæssige instrumenter, passende anvendelse eller kontaktoplysninger*
 - c) *en nærmere beskrivelse af nationale handlingsplaner og af nationale, regionale og lokale foranstaltninger, der er indført i den enkelte medlemsstat for at forbedre bygningers energimæssige ydeevne, herunder gældende økonomiske og skattemæssige instrumenter, passende anvendelse eller kontaktoplysninger*
 - d) *eksempler på bedste praksis på nationalt, regionalt og lokalt plan vedrørende forbedring af bygningers energimæssige ydeevne.*

De oplysninger, der er anført i første afsnit, skal være affattet på en sådan måde, at de er let tilgængelige og let forståelige for almindelige lejere, ejere og virksomheder fra alle medlemsstater samt for alle lokale, regionale og nationale myndigheder. De skal have en form, som vil hjælpe disse personer og organisationer med at få let adgang til den tilgængelige støtte med henblik på at forbedre bygningers energimæssige ydeevne og at sammenligne de enkelte medlemsstaters støtteforanstaltninger.

Artikel 21

Tilpasning af bilag I til den tekniske udvikling

Kommissionen tilpasser bilag I, punkt 3 og 4, til den tekniske udvikling.

Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i *artikel 22, stk. 2*.

Artikel 22

Udvalg

1. Kommissionen bistås af et udvalg.
2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5a, stk. 1-4, og artikel 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dennes artikel 8.

Artikel 23

Sanktioner

Medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om sanktioner for overtrædelse af de nationale bestemmelser, der er vedtaget i medfør af dette direktiv, og træffer alle nødvendige foranstaltninger til at sikre gennemførelse heraf. Sanktionerne skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning. Medlemsstaterne giver senest den 31. december 2010 Kommissionen meddelelse om disse bestemmelser og meddeler omgående senere ændringer af betydning for bestemmelserne. ***Medlemsstaterne fremsender dokumentation for, hvor effektive sanktionsreglerne i de energieffektivitetshandlingsplaner, der er fastsat i artikel 14, stk. 2, i direktiv 2006/32/EF, er.***

Artikel 24

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den 31. december 2010 de nødvendige love og administrative bestemmelser for at efterkomme dette direktivs *artikel 2-18, artikel 20 og 23* samt bilag I og II. De tilsender straks Kommissionen disse bestemmelser med en sammenligningstabel, som viser sammenhængen mellem de pågældende bestemmelser og dette direktiv.

Medlemsstaterne anvender disse bestemmelser senest fra den 31. december 2010 for så vidt angår *artikel 2, 3, 9, 11-13, 17, 18, 20 og 23*.

For så vidt angår *artikel 4-8, artikel 14-16 og artikel 18* anvender *medlemsstaterne* disse bestemmelser på bygninger, der anvendes af offentlige myndigheder, senest fra den 31. december 2010 og på andre bygninger senest fra den 31. januar 2012.

Bestemmelserne skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De skal også indeholde

oplysning om, at henvisninger i gældende love og administrative bestemmelser til det direktiv, der ophæves ved nærværende direktiv, gælder som henvisninger til nærværende direktiv. Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for henvisningen og træffer bestemmelse om affattelsen af den nævnte oplysning.

2. Medlemsstaterne tilsender Kommissionen de vigtigste nationale bestemmelser, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 25

Ophævelse

Direktiv 2002/91/EF, som ændret ved den forordning, der er anført i bilag III, del A, ophæves med virkning fra den 1. februar 2012, uden at dette berører medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til den i bilag III, del B, angivne frist for gennemførelse af direktivet i national ret.

Henvisninger til det ophævede direktiv gælder som henvisninger til nærværende direktiv og læses efter sammenligningstabellen i *bilag VI*.

Artikel 26

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende.

Artikel 27

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i ||

På Europa-Parlamentets vegne

På Rådets vegne

Formand

Formand

BILAG I

Generelle rammebestemmelser for beregning af bygningers energimæssige ydeevne (jf. artikel 3)

1. En bygnings energimæssige ydeevne bestemmes ud fra den beregnede eller målte mængde **primæreenergi**, der årligt forbruges for at opfylde de forskellige behov, som er forbundet med **sædvanlig** brug af bygningen, og afspejler behovene for varmeenergi og køleenergi (energi, der medgår til at undgå overopvarmning) for at opretholde de

planlagte temperaturforhold i bygningen. **Forbruget skal, hvor det er muligt, vejes op imod energi fra vedvarende energikilder på stedet.**

2. En bygnings energimæssige ydeevne skal udtrykkes gennemskueligt, bl.a. ved hjælp af en talindikator for \blacksquare forbrug af primærenergi, **udtrykt i kWh/m² pr år.**

Beregningsmetoden for bygningers energimæssige ydeevne skal anvende europæiske standarder og relevant EU-lovgivning, herunder direktiv 2009/28/EF.

Ved vurderingen af den energimæssige ydeevne af elektricitetsanvendelsen i en bygning skal der i konversionsfaktoren fra endelig energi til primærenergi tages hensyn til det årlige vægtede gennemsnit af det brændstofmix, der er anvendt til produktion af elektriciteten.

3. Metoden fastlægges under hensyntagen til mindst følgende forhold:
 - a) følgende faktiske termiske egenskaber ved bygningen, inklusive dens indre skillevægge
 - i) varmekapacitet
 - ii) isolering **opnået med de termisk mindst ledende materialer, der er til rådighed**
 - iii) passiv opvarmning
 - iv) kølende bygningsdele og
 - v) kuldebroer
 - b) opvarmningsanlæg og varmtvandsforsyning, herunder deres varmeisoleringskarakteristika
 - c) klimaanlæg, **inklusive køleanlæg**
 - d) naturlig og mekanisk ventilation, herunder eventuelt lufttæthed
 - e) **indbyggede belysningsystemer, der er udformet under hensyntagen til det passende lysniveau for de funktioner, der skal udføres i de pågældende rum, tilstedeværelsen af personer, tilstedeværelsen af en passende mængde naturligt lys, fleksibel justering af lysniveauer, der tager hensyn til de forskellige funktioner og til, om installationen skal anvendes i eller uden for boligsektoren**
 - f) bygningens udformning, placering og orientering, herunder udeklima
 - g) passive solenergisystemer og solafskærmning
 - h) indeklima, herunder det projekterede indeklima
 - j) intern belastning.
4. I beregningen tages der, hvor det er relevant, hensyn til den positive virkning af følgende forhold:

- a) den lokale soleksponering, aktive solenergisystemer og andre opvarmnings- og elforsyningsystemer, der bygger på vedvarende energi
 - b) elektricitet fremstillet på kraftvarmeanlæg
 - c) fjernvarme- eller gruppeopvarmningsanlæg og fjern- eller gruppekøleanlæg
 - d) dagslysindfald.
5. I forbindelse med denne beregning bør bygninger på passende vis opdeles i følgende kategorier:
- a) forskellige typer af enfamiliehuse
 - b) lejlighedskomplekser
 - c) kontorer
 - d) uddannelsesbygninger
 - e) sygehuse
 - f) hoteller og restauranter
 - g) idrætsanlæg
 - h) || detailhandelsbygninger
 - i) **engros- og logistikbygninger**
 - j) andre typer af energiforbrugende bygninger.

BILAG II

Systemer for uvildig kontrol med energiattester og eftersynsrapporter

1. De kompetente myndigheder eller de organer, som de har uddelegeret ansvaret for at gennemføre systemet for uvildig kontrol til, udtager en stikprøve på mindst 0,5 % af alle årligt udarbejdede energiattester **fra hver ekspert** og kontrollerer **energiattesterne. Udarbejder en uafhængig ekspert kun få attester, udtager de kompetente myndigheder eller organer mindst en stikprøve og undersøger den.** Kontrollen udføres på et af de tre nedenfor angivne alternative niveauer, og på hvert niveau udføres der mindst kontrol med en statistisk signifikant andel af de udvalgte attester:
- a) validitetskontrol af de grunddata for bygningen, der er anvendt ved udstedelsen af energiattesten, og af de resultater, der er oplyst i attesten
 - b) kontrol af grunddataene og kontrol af resultaterne i attesten, inklusive anbefalingerne
 - c) fuld kontrol af de grunddata for bygningen, der er anvendt ved udstedelsen af energiattesten, fuld kontrol af resultater, der oplyses i attesten, inklusive

anbefalingerne, og fysisk inspektion af bygningerne for at kontrollere overensstemmelsen mellem de specifikationer, der er anført i energiattesten, og den bygning, attesten er udstedt for.

2. ***Viser kontrollen manglende overensstemmelse, udtager de kompetente myndigheder eller organer som stikprøve yderligere fem attester, der er udarbejdet af samme ekspert og kontrollerer attesterne. De kompetente myndigheder eller organer skal iværksætte sanktioner over for eksperterne, hvis disse yderligere kontroller viser manglende overensstemmelse. De alvorligste overtrædelser kan straffes med tilbagetrækning af eksperternes godkendelser.***

3. De kompetente myndigheder eller de organer, som de har uddelegeret ansvaret for at gennemføre systemet for uvildig kontrol til, udtager en stikprøve på mindst 0,1 % af alle årligt udarbejdede eftersynsrapporter ***fra hver ekspert*** og kontrollerer ***rapporterne. Udsteder en uafhængig ekspert kun få eftersynsrapporter, udtager de kompetente myndigheder eller organer mindst en stikprøve og kontrollerer den.*** Kontrollen udføres på et af de tre nedenfor angivne alternative niveauer, og på hvert niveau udføres der mindst kontrol med en statistisk signifikant andel af de udvalgte eftersynsrapporter:
 - a) validitetskontrol af de grunddata for den tekniske bygningsinstallation, der er anvendt ved udstedelsen af energiattesten, og af de resultater, der er oplyst i eftersynsrapporten
 - b) kontrol af grunddataene og kontrol af resultaterne i eftersynsrapporten, inklusive anbefalingerne
 - c) fuld kontrol af de grunddata for den tekniske bygningsinstallation, der er anvendt ved udstedelsen af eftersynsrapporten, fuld kontrol af resultater, der oplyses i eftersynsrapporten, inklusive anbefalingerne, og fysisk inspektion af bygningerne for at kontrollere overensstemmelsen mellem de specifikationer, der er anført i eftersynsrapporten, og den eftersete tekniske bygningsinstallation.

4. ***Viser kontrollen manglende overensstemmelse, udtager de kompetente myndigheder eller organer som stikprøve yderligere fem eftersynsrapporter, der er udstedt af samme ekspert, og kontrollerer rapporterne. De kompetente myndigheder eller organer skal iværksætte sanktioner over for eksperterne, hvis disse yderligere kontroller viser manglende overensstemmelse; de alvorligste overtrædelser kan straffes med tilbagetrækning af eksperternes godkendelser.***

BILAG III

Del A

Ophævet direktiv med ændringer
(jf. artikel 25)

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/91/EF
(EFT L 1 af 4.1.2003, s. 65)

Europa-Parlamentets og Rådets forordning
(EF) nr. 1137/2008

(EUT L 311 af 21.11.2008, s. 1)

Kun bilagets punkt 9.9.

Del B

Frister for gennemførelse i national ret og anvendelse (jf. artikel 25)

Direktiv	Frist for gennemførelse	Anvendelsesdato
2002/91/EF	4. januar 2006	4. januar 2009 for så vidt angår artikel 7, 8 og 9

BILAG IV

Principper for en fælles metode til at beregne omkostningsoptimale niveauer

Ved fastsættelsen af den fælles metode til beregning af omkostningsoptimale niveauer tager Kommissionen mindst hensyn til følgende principper:

- *definition af referencebygninger, der er karakteriseret ved deres funktionalitet og deres geografiske beliggenhed, herunder indendørs og udendørs klimaforhold, og som er repræsentative herfor. Referencebygningerne skal omfatte beboelsesejendomme og ejendomme til andre formål, både nye og eksisterende*
- *definition af tekniske pakker af energieffektivitets- og energiforsyningsforanstaltninger, der skal evalueres (f. eks. isolering af bygningernes klimaskærm eller dele heraf eller mere energieffektive tekniske bygningsinstallationer)*
- *definition af samlede tekniske pakker, der er beregnet til at sikre energineutrale bygninger*
- *vurdering af referencebygningernes behov for varme- og køleenergi, den producerede energi, den på stedet producerede vedvarende energi, den anvendte primærenergi og CO₂-udledningen (herunder de anvendte definerede tekniske pakker)*
- *vurdering af energiuinvesteringsomkostningerne, energiomkostningerne og øvrige omkostninger ved de tekniske pakker, der er anvendt i forbindelse med referencebygningerne, ud fra et samfundsmæssigt perspektiv og ud fra ejendomsindehaverens eller -investorens perspektiv*
- *regionale/lokale arbejdskraftrelaterede omkostninger, herunder materialer.*

Omkostningseffektiviteten af forskellige niveauer af mindstekrav til energimæssig ydeevne vurderes ved beregning af en bygnings livscyklusomkostninger på grundlag af de tekniske pakker af foranstaltninger, der er anvendt ved en referencebygning og ved at sætte dem i forhold til den energimæssige ydeevne og CO₂-udledningen.

BILAG V

Økonomiske instrumenter til forbedring af bygningers energimæssige ydeevne

Med forbehold for national lovgivning skal medlemsstaterne gennemføre mindst to

foranstaltninger fra følgende liste:

- a) *nedsatte momssatser for energibesparelser, høj energimæssig ydeevne og varer og tjenesteydelser baseret på vedvarende energi*
- b) *andre afgiftsnedsættelser for energibesparende varer og tjenesteydelser eller energieffektive bygninger, bl.a. nedsat skat på indtægter eller ejendomsskatter*
- c) *direkte tilskud*
- d) *rentelettede låneordninger eller lavrentelån*
- e) *tilskudsordninger*
- f) *lånegarantiordninger*
- g) *krav til eller aftaler med energileverandører om at tilbyde økonomisk bistand til alle kategorier af forbrugere.*

BILAG VI

Sammenligningstabel

Direktiv 2002/91/EF.	Nærværende direktiv
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2, indledning	Artikel 2, indledning
Artikel 2, nr. 1)	Artikel 2, nr. 1)
-	Artikel 2, nr. 5)
Artikel 2, nr. 2)	Artikel 2, nr. 6), og bilag I
-	Artikel 2, nr. 7), 9) 11) og 12)
Artikel 2, nr. 3)	Artikel 2, nr. 13)
Artikel 2, nr. 4)	Artikel 2, nr. 14)
-	Artikel 2, nr. 15)
Artikel 2, nr. 5)	Artikel 2, nr. 16)
Artikel 2, nr. 6)	Artikel 2, nr. 17)
Artikel 2, nr. 7)	Artikel 2, nr. 18)
Artikel 2, nr. 8)	Artikel 2, nr. 19)
Artikel 3	Artikel 20 og bilag I
Artikel 4, stk. 1	Artikel 4, stk. 1
Artikel 4, stk. 2	-
Artikel 4, stk. 3	Artikel 4, stk. 2
-	Artikel 4, stk. 3
-	Artikel 4, stk. 4
-	Artikel 5

Artikel 5
-
Artikel 6
-
-
Artikel 7, *stk. 1*

Artikel 7, *stk. 2*
Artikel 7, *stk. 3*
-
Artikel 8, indledning
Artikel 8, litra a)
-
Artikel 8, litra b)
Artikel 9
-
-
Artikel 10
-
Artikel 11, indledning
Artikel 11, litra a)
-
Artikel 11, litra b)
Artikel 12
Artikel 13
Artikel 14, *stk. 1*
Artikel 14, *stk. 2*
||
-
Artikel 15, *stk. 1*
Artikel 15, *stk. 2*
-
Artikel 16
Artikel 17
Bilag
-

Artikel 6, *stk. 1*
■
Artikel 7
Artikel 8
Artikel 9
Artikel 11, stk.7, og artikel 12, stk. 1, 2, 3, 4 og 6
Artikel 11, stk. 1 og 2
Artikel 13
Artikel 12, stk.4, 7 og 8
Artikel 14, indledning
Artikel 14, stk. 1 og 3
Artikel 14, stk. 2
Artikel 14, stk. 4
Artikel 15, stk. 1
Artikel 15, stk. 2
Artikel 16
Artikel 17
Artikel 18
Artikel 19, indledning
-
Artikel 19, litra a)
Artikel 19, litra b)
Artikel 20
Artikel 21
Artikel 22, stk.1
Artikel 22, stk. 2
||
Artikel 23
Artikel 24, stk. 1 og 2
-
Artikel 25
Artikel 26
Artikel 27
Bilag I
Bilag II-VI